

Мірочник В. В.,*викладач кафедри іноземної філології та перекладу
Київського національного торговельно-економічного університету***Власенко Л. В.,***викладач кафедри іноземної філології та перекладу
Київського національного торговельно-економічного університету***Титаренко А. М.,***викладач кафедри іноземної філології та перекладу
Київського національного торговельно-економічного університету*

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. Сучасний світ відповідає сучасним вимогам. Якщо кілька років тому знання незнайомої мови було радше примхою або потребою тільки для вузького кола фахівців (учителі або перекладачі), то сьогодні все змінюється. Багато людей (фахівці) мають вагомими перевагами, які надають їм можливість вивчати одну з незнайомих мов. Знання мови передбачає не лише читання і переклад.

Потреба у знанні іноземної мови перетворилася на вимогу володіння (використання) мовою. Швидкий соціальний, економічний і технічний розвиток суспільства ставить нові завдання перед системою вищої освіти. Недостатньо дати студентів належні знання, які можна отримати із книги. Необхідно розвивати незалежне, гнучке, критичне мислення у студента. Телефонні застосування (applications) і вебсайти – найбільш потужне джерело пізнавальної діяльності студентів, розвитку їхніх творчих здібностей, інтересів, навичок та інших інтелектуальних чинників.

З інтернет-технологіями ми маємо можливість не лише економити час і гроші, але й отримати необхідні матеріали та послуги, які потрібні нам, просто сидючи за комп'ютером. Необхідно взяти до уваги той факт щодо безкоштовного інтернет-застосування для вивчення мови, що існують деякі ресурси, які є недоцільними для користування ними на різних рівнях вивчення іноземної мови. Якщо ми говоримо про самостійне вивчення студентами іноземної мови або підтримку відповідного рівня мови, необхідно зазначити, що варто відшукати саме ті застосування, які якнайкраще підходять вашій меті та рівню знань.

Це означає, що, вибираючи будь-який метод навчання, учитель повинен ясно розуміти його мету й очікувані результати, зважаючи на психологічні характеристики студентів цієї групи. Якщо правильно підібрати застосування, ви можете дуже поліпшити ефективність вивчення іноземних мов.

Є необхідність випробувати на собі запропоновані методи вивчення мови для того, щоб зрозуміти, чи є вони прогресивними та доцільними у використанні.

Ключові слова: інтернет-ресурси, вебсайти, мультимедійні технології, навички аудіювання, англійська мова.

Постановка проблеми. Ще декілька десятиріч тому знання іноземної мови було радше забаганкою чи необхідністю тільки для вузького кола спеціалістів (викладачі або перекладачі),

а сьогодні все змінилось. Багато людей стикаються з вагомими перевагами, що їм дає знання хоча б однієї іноземної мови. Знання мови вийшло за межі тільки читання та перекладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема інформаційних технологій цікавляться такі дослідники, як: Н. Басова, С. Ветров, М. Кларін, І. Підласий, Ж. Поплавська, Д. Стетченко, В. Тинний, В. Шукшунов. Застосування в педагогіці нових інформаційних технологій розглядали у своїх дослідженнях В. Безпалько, А. Нісімчук, І. Підласий, О. Шиян та інші. Однак недостатньо уваги приділяється застосуванню комп'ютерів у вивченні іноземної мови з метою розвитку навичок комунікативної компетенції студентів. Проте сучасна молодь обирає більш зручні технології, тобто планшети, а здебільшого телефони, які завжди поруч.

Мета статті – розглянути можливість застосування інтернет-ресурсів у процесі викладання дисципліни «Іноземна мова».

Виклад основного матеріалу. Відомо, що володіння іноземною мовою вимагає від людини наполегливості та практики. Мовні школи, курси, інститути й університети пропонують різні види та форми вправ, які спрямовані на покращення та вдосконалення тих чи інших умінь і навичок.

Для більшості людей вивчення мови є важкою працею. Іноді для студентів виявляється дуже непросто підтримувати належний рівень мотивації, який необхідний для вже набутого рівня володіння мовою. Основні труднощі, з якими стикаються студенти, такі: неможливість перенести вивчений граматичний матеріал із підручника в реальне життя, напруга, пов'язана з постійним намаганням уникнути незручних становищ, унаслідок недостатнього рівня лінгвістичною компетенції, спілкування іноземною мовою з незнайомими людьми, з іншими уподобаннями та культурними реаліями життя. Ще б хотілося згадати про так званий період «застою» у вивченні мови. Він трапляється тоді, коли людина, що вивчає мову вже деякий час, стикається з тим, що, незважаючи на докладені зусилля, не досягає такого успіху, якого вона очікує. Отже, мотивація знижується, інтерес до вивчення мови зникає.

Сучасний світ загалом і освіта зокрема зазнали великих змін за останні роки. Поява інтернету перевернула уяву людей про кордони та можливості. Однією з вагомих проблем під час вивчення

та навчання мов було раціональне поєднання теорії та практики. Якщо подання теоретичних матеріалів майже не викликало питань, то практичні аспекти завжди «додавали клопоту».

Користування студентами інтернетом, та використання інтернет-мереж дозволило урізноманітнити вправи і завдання.

Водночас збереглися різноплановість і різнорівневість матеріалів.

Отже, інтернет-вправи (on-line) є частиною навчального процесу. Для багатьох – це новий вид діяльності, який потребує певних ресурсів та навичок [1], а саме:

- наявність інтернет-зв'язку, зараз це не є проблемою, адже кожен студент має телефон із доступом до інтернету;
- навички для роботи із програмами й інтернет-ресурсами;
- уміння підібрати та «перетворити» матеріали для використання on-line;
- наявність того чи іншого виду оцінювання та контролю.

Використання онлайн-вправ, як говорять дослідники, пов'язане з низкою проблем, на які варто зважати [2]. Проблеми та труднощі, що виникають, можуть мати різні передумови, наслідки та прояви.

З появою інтернет-технологій у нашому столітті в нас з'явилась можливість не тільки заощаджувати свій час і гроші, але й отримувати необхідні матеріали і послуги просто сидячи біля комп'ютера. Обираючи безкоштовний інтернет-контент для вивчення мови, треба брати до уваги, що деякі ресурси не є доцільними для використання на тому чи іншому етапі навчання. Якщо говорити про самостійну роботу студентів над підтриманням належного рівня володіння мовою, варто зазначити, що це є пошуково-аналітичний і особистісно орієнтований процес. Є необхідність випробувати на собі запропоновані методи вивчення мови для того, щоб зрозуміти, чи є вони прогресивними та доцільними у використанні.

Взаємодія студента з комп'ютером, таким чином, із простого обміну інформацією або виконання команд перетворюється на багатогранну діяльність у цьому середовищі, завдяки чому перед студентом відкриваються справді необмежені можливості [3].

Комп'ютеризоване навчання іноземних мов (далі – КНІМ) має цілу низку переваг [4]:

- варіативність застосування на різних етапах навчання;
- можливість застосування на будь-якому етапі роботи на практичному занятті;
- навчальний матеріал краще сприймається і легше запам'ятовується студентами;
- економне використання навчального часу;
- індивідуалізація навчання, визначення глибини і послідовності засвоєння, темпу роботи;
- реєстрація даних про студента;
- збір і обробка статистичних даних про індивідуальну навчальну діяльність студентів;
- скорочення видів роботи, що втомлюють студента;
- використання різних аудіовізуальних засобів навчання (графіки, звук) для збагачення і мотивації навчання, наочного та динамічного подання матеріалу;
- розгалуження послідовності навчання на основі аналізу помилок студента;
- адаптація існуючих навчальних матеріалів до комп'ютеризованих умов навчання;

- створення комфортного середовища навчання;
- упровадження експериментальних досліджень;
- активізація навчальної діяльності студента;
- інтенсифікація навчання та підвищення рівня мотивації;
- формування самооцінки студентів і створення умов для самостійної роботи.

Варто зазначити, що, крім переваг, які допомагають у вивченні іноземних мов, можна назвати такі основні проблеми (недоліки):

1) проблеми технічного характеру – вони характерні як для викладачів (людей, що створюють вправи-тести), так і для студентів (користувачів, на яких вправи розраховані);

2) неякісний інтернет-зв'язок, різні версії програмного забезпечення й інше;

3) проблеми індивідуального характеру – деякі люди просто не можуть (не вміють або не хочуть) працювати самостійно. Проблеми можуть виникати через індивідуальні особливості людини, відчуття тривоги, страх працювати з новими технологіями тощо;

4) проблеми організаційного характеру – не всі види (форми) вправ чи тестів «працюють» однаково на папері й on-line, тому треба обов'язково враховувати ці ситуації. Чітке розуміння мети та призначення вправ може допомогти;

5) проблеми методичного характеру – іноді важко не захопитися гарною новинкою, отже, зберегти баланс між «цікаво» та «корисно». Сюди ж можна віднести відносні обмеження креативності через необхідність встановлення певних рамок;

6) проблеми через брак часу – час, необхідний для створення та завантаження вправ чи тестів, часто є суттєвим чинником, аргументом для повернення до паперових варіантів.

Незважаючи на недоліки, які можна здолати, якщо грамотно організувати роботу викладачів і студентів [5], переваги, які пропонують нам вправи та тести on-line, допомагають їм (вправам) набувати популярності.

До переваг можна віднести таке:

1) багаторазове використання – хоча створення онлайн-вправ і тестів є кропіткою працею, але, створивши їх раз, можна відносно легко їх копіювати та переносити на різні ресурси або платформи; також є платформи, які полегшують роботу викладачів, перевіряючи тести студентів on-line;

2) широке коло користувачів – сучасна молодь є вмілим користувачем будь-яких інтернет-ресурсів і техніки. Наявність вправ і тестів on-line значно збільшує кількість користувачів;

3) доступність – з будь-якого пристрою, у будь-який зручний час, скільки завгодно разів користувач може виконувати вправи чи тести (якщо, звісно, не встановлені обмеження). Такі вправи і тести також є зручними та корисними для людей із певними вадами здоров'я;

4) варіативність – різні види роботи, які обмежуються тільки фантазією викладача (чи людини, яка створює вправи чи тести), можливостями технічних приладів і бажанням користувача;

5) об'єктивність – оцінювання відбувається автоматично за певними, наперед обумовленими, критеріями, що унеможливає суб'єктивний вплив на оцінку;

6) самостійність – у зв'язку зі збільшенням годин для самостійної роботи користувачів (студентів) у навчальних закладах, вправи та тести on-line є гарною альтернативою паперовим роботам;

7) зацікавленість – покоління молоді «після появи комп'ютера» надає перевагу саме технологічним методам і засобом навчання.

Отже, розглянемо деякі безкоштовні ресурси для вивчення іноземної мови.

Quizlet.com. Безкоштовний сервіс. Є також додаткова платна послуга Quizlet PLUS, що дозволяє мати більш розширений мультимедійний контент та необмежену кількість груп для спілкування. Після стандартної процедури реєстрації користувач має власний профіль. Для реєстрації потрібно вказати логін, пароль, електронну адресу. Цей сайт стане у пригоді тим, хто хоче розширити свій словниковий запас. Користувачі можуть самостійно обирати запропоновану тематику (медицина, наука, гуманітарні дисципліни), використовувати вже готові добірки слів із підручників або створювати власний словник за обраною тематикою. Щоб ефективно засвоїти мовленнєвий матеріал, розробники сайту пропонують використовувати флешкартки (flashcard mode). Матеріал із карток швидко відображається на екрані, є можливість перемішувати картки, слухати їх з аудіо.

Learn Mode – опція для роботи зі словами. Цей вид карток пропонує більш розширені можливості: він відображає правильні/неправильні відповіді, пропущені відповіді. Test Mode – вид карток, що сприяє закріпленню нових слів. Дозволяє вибрати типи питань: вписування відповідей, вибір відповіді, зіставлення, правда / неправда. Створення ігор сприяє автоматизації набутого матеріалу. Scatter – логічна гра на час. Ваші терміни та визначення безладно розкидані по сторінці, і ви повинні перетягувати їх. Space Race – гра, де слова з'являються на екрані у вигляді метеоритів, ви маєте вибрати правильне визначення, перш ніж вони потраплять на іншу сторону. Хотілося б також зазначити, що цей онлайн-сервіс має мобільний додаток, що дуже оптимізує процес навчання.

Як відомо, говоріння є найголовнішою навичкою для людей, що вивчають іноземну мову. Саме тому запорукою успіху у вивченні, як і раніше, є практика, і найкращим варіантом у цьому разі залишається спілкування з носієм мови. Далі оглянемо безкоштовні інтернет-ресурси, які можна віднести до групи мовної соціальної мережі. У цих мережах кожний, хто бажає, може знайти собі друга, виходячи зі своїх інтересів і уподобань, попрактикуватися у знанні мови.

My language exchange – соціальна мережа, де можна вибрати собі партнера для спілкування з будь-якої країни світу. Потрібно зазначити такі параметри, як вік партнера, його рідну мову та сферу інтересів спілкування.

Interpals – листування між друзями. Спільнота, що будується за принципом соціальної мережі, але з упором на вивчення мови.

English baby – готові добірки уроків. Тут можна обирати форму вивчення мови: можна спілкуватися в режимі отримання повідомлень на форумі або в особистих повідомленнях, розбирати граматику у вигляді цікавих завдань і прослуховувати аудіозаписи.

Tests.com – цей вебсайт пропонує нескладний іспит з англійської граматики. Ви відразу побачите свої прогалини у граматиці.

GrammarBook.com – пропонує декілька діалогових контрольних опитувань, від загальних випробувань граматики до

більш специфічних тем. Сайт надає доступ не лише до безкоштовного, але й до платного матеріалу, ви можете створити рахунок і мати доступ до більшої кількості тестів із граматики. Вебсайт навіть забезпечує поглиблене пояснення для кожного питання.

Listen English Daily Practice. Якщо ви шукаєте хороші звукові записи, щоб практикувати навички аудіювання, можете скористатися цим додатком. Вебсайт містить матеріал для кожного рівня знань студента.

Більшість матеріалу подано у формі розповідей, новел і щоденних тем, так ви зможете дізнатися багато корисного, розширити свій словниковий запас. Після кожного звукового файлу ви матимете можливість перевірити своє розуміння прослуханого. Вебсайт пропонує велику кількість матеріалу.

English Listening Step by Step – IELTS Listening. Багато хто вивчає англійську мову для складання певних іспитів. Іспит IELTS з англійської мови, наприклад, – випробування, яке перевіряє знання, майстерність і має інтернаціональне застосування. Якщо ви готуєтесь для іспиту IELTS, цей вебсайт допоможе у розвитку аудіювання.

Матеріал вебсайту підбирається дуже ретельно, аудіоматеріали подібні до тих, що є на екзамені. Навіть більше, звуковий вміст поділений не лише на рівні, але і за темами, є понад 1 000 матеріалів. Ви можете стежити за своїм прогресом і бачити свої помилки.

English Listening and Speaking. Як і передбачає назва вебсайту, цей додаток призначений для тих, хто хоче практикувати навички аудіювання та говоріння. Різноманітні ресурси містять вправи на фразові дієслова, ідіоми, допоможуть покращити вимову та слухання.

Також матеріал корисний для тих, хто готується скласти іспити IELTS і TOEFL, оскільки матеріал підібраний із розрахунку на ці іспити.

VOA News. Характерною особливістю даного вебсайту є те, що цей додаток містить величезну кількість аудіоматеріалів-новин, які оновлюються кожного дня. Ті, хто користується цим ресурсом, підтвердять, що це сучасний сайт новин, за допомогою якого ви будете стежити за тим, що відбувається у світі, та ще й практикувати навички аудіювання.

Listen Audio Books. Цей ресурс стане у пригоді всім, хто захоплюється художньою літературою. Історії не лише допоможуть вдосконалити навички слухання, а й дозволять більше дізнатися про культуру, історію країни.

Сайт має велику кількість корисного матеріалу. Містить матеріали для підготовки до екзаменів. Дуже зручний додаток для будь-якого віку та на будь-який смак.

Learn English Podcasts. Цей додаток створений Британською Радою і дуже популярний серед людей, які вивчають мову.

Додаток містить 60 епізодів, 20 годин звуку, отже, якщо ви будете слухати впродовж години щодня, вам вистачить на місяць. Багато з тем, що обговорюються в підкастах, корисні для щоденних бесід.

6 Minute English. Якщо ви обмежені в часі та шукаєте універсальний додаток із вивчення іноземної мови, можете звернутися до 6 Minute English. Присвячуючи тільки шість хвилин іноземній мові щодня із цим застосуванням, ви можете розвивати свої слухові навички, покращити знання з англійської граматики і розширити свій словниковий запас.

Висновки. Переваги та недоліки вправ і тестів on-line не є постійною величиною. Те, що вважає недоліком одна людина (необхідність вивчати нове, наявність навичок володіння комп'ютером та інше), може бути привабливою перевагою для іншої. Саме через такі суперечності вивчення цієї теми завжди буде доречним і актуальним. Особливо стосовно вивчення іноземних мов. Вправи та тести on-line відкривають для людини (студент, користувач) нові горизонти та можливості, якими не варто нехтувати.

Отже, не слід зволікати із вивченням мови, адже для молодого покоління – це виклик майбутнього. У наші дні не є проблемою вивчення іноземних мов, було б бажання.

Література:

1. Ніколаєва С. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
2. Stowe L., Tanenhaus M., Carlson G. Filling gaps on-line: Use of lexical and semantic information in sentence processing. *Language and Speech*. 1991. № 34 (4). P. 319–340.
3. Сердюков П. Технологія розробки комп'ютерних програм з іноземних мов. Київ : Ленвіт, 1996. 111 с.
4. Кужель О., Коваль Т. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов. *Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України : науково-методичний збірник*. Вип. 8 : Педагогіка / редкол. : І. Мархель (гол.ред.) та ін. Одеса : Друк, 2001. 242 с.
5. Teodoros Marinis. Using on-line processing methods in language acquisition research. *Language Learning and Language Teaching*. 2010 (27). P. 139–162. URL: http://www.personal.rdg.ac.uk/~lls05tm/papers/Marinis_EMLAR_book.pdf.
6. URL: <https://www.quizlet.com>.
7. URL: <http://www.zhyvo.in.ua/najkrashhi-servisi-dlya-vivchennya-inozemnih-mov.html>.
8. URL: https://www.fluentu.com/blog/english/english-grammar-test/?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=Apps+to+Practice+Your+Listening+Skills&utm_campaign=English+Learner+Weekly+01_12_2020.

Mirochnyk V., Vlasenko L., Tytarenko A. Internet resources and their usage on language learning

Summary. Modern world meets modern requirements. If some years ago knowledge of foreign language was rather the whim or necessity only for the narrow circle of specialists (teachers or translators), then everything is changing today.

Many people (specialists) have ponderable advantages that give them opportunity to study one of foreign language. Knowledge of language is not only reading and translation.

The necessity of knowledge grew into a requirement in possessing (use) language. Swift social, economic and technical development of society puts new tasks before the system of higher education. It appears insufficient to give the student the certain sum of knowledge that can be given in standards, course-books, and others. It is necessary to develop the independent, flexible, variant, critical thinking for in the student. Telephone applications and websites are the most powerful source of students' cognitive activity, development of their creative capabilities, interests, abilities and skills and other intellectual factors.

With the internet technologies, we have possibility not only to save time and money but also get necessary materials and services which are necessary for us, simply sitting at the computer. It is necessary to take into account, that choosing free Internet-content for language studying some resources are not expedient for using it on different levels of studies. If we talk about the independent students' language learning and supporting the appropriate level of language possessing it is necessary to mark that there are searching and analytical, personality-oriented processes.

It is necessary to mention interactive learning of foreign languages that involves rational use of all possible educational tools (methods, techniques and forms of teaching) in complex. The purpose of such training is to achieve a certain level of foreign language competence, and the ways of its implementation are selected in accordance with the learning objectives, age and individual characteristics of students.

This means that when choosing any interactive method of teaching, the teacher must clearly understand its purpose and present the expected results, taking into account the psychological characteristics of the students of this group and anticipate how emotionally perceived they will be. If calculated correctly, you can greatly improve the effectiveness of foreign lessons, and in the case of incorrect calculation – lose contact with the audience and impair relationships and learning outcomes.

There is necessity to test offered methods of language studying by your own in order to understand if they are progressive and expedient in use.

Key words: Internet resources, website, multinational technologies, listening skills, English language.